

Nedavne odločbe ministrstva za kulturo o programskem financiranju na področju uprizoritvene umetnosti so pričakovano prinesle vihar v našem kozarcu uprizoritvene scene. Že vnaprej je bilo znano, da bo programsko financiranih organizacij 8; 2 manj kot v preteklem programskem obdobju in 4 manj kot je že bilo v preteklih letih. Za primerjavo – Mestna občina Ljubljana ima na področju uprizoritvene umetnosti 16 programsko financiranih organizacij. Programsko financiranje je namenjeno stabilnim nevladnim organizacijam, ki zagotavljajo pogoje za delo ustvarjalcem, hkrati pa s kuriranjem krojijo prihodnost področja ter zagotavljajo občinstvom kakovostno in raznoliko ponudbo sploh na sivih pegah možnosti in ponudbe javnih zavodov s področja.

V času, ko je proračun ministrstva za kulturo rekordno visok, postavka sredstev za nevladne organizacije pa rekordno nizka, je morda bolj kot (sicer prepotrebna debata) o kakovosti dela in strategijah za prihodnost, torej o tem, kdo je boljši in bolj potreben med nami, nujen boj za več sredstev in več programsko financiranih organizacij. Programsko financirane organizacije, ki kandidiramo za programska sredstva, prestanemo razmeroma rigorozen predtest preteklega dela – količinsko in kakovostno je v Sloveniji sigurno več kot 8 stabilnih in kakovostnih organizacij na področju uprizoritvene umetnosti! Vsekakor vsaj še Glej, Maska, Emanat, Nomad Dance Academy, Mesto žensk ... Tukaj smo vsi »programci« klecnili – utrujeni od korona ukrepov in od večnega boja in še nekaterih drugih nepredvidenih okoliščin preteklih dveh let smo nekako zgubili boj, ki je najbolj ključen – boj za sektor sam.

Časi, ko je bilo potrebno zahtevati nemogoče, so neki drugi časi – zahtevajmo mogoče: več programsko financiranih organizacij in več sredstev! Ob tem pa za povrh zahtevajmo še nemogoče – dialog z odločevalci pri odločanju o prihodnosti, recimo o nacionalnem programu za kulturo.

Maska nam je zadala izziv, da poskušamo misliti svet brez Maske. Takšen svet je seveda zamisljiv, kot so zamisljive distopije, ki jih v sedanjih časih skoraj lažje mislimo kot utopije, a če si vendar še ne pustimo vzeti pravice do tega, da prihodnost mislimo utopično, da jo vidimo kot svet, ki je boljši od sedaj, moramo videti našo kulturno krajino prihodnosti z Masko v njej; in to z Masko, ki še naprej razvija platformo Neodvisni, ki še naprej izdaja Masko in z Masko, ki je tudi na uprizoritvenem področju močan partner in podpora relevantnim, kritičnim umetnicam in umetnikom. Maska je vzpostavila novo uprizoritveno prizorišče, kjer nastajajo nagrajevane predstave (kar dve smo lani recimo gostili na festivalu Mladi levi) in z Novo Pošto vzpostavlja nove uprizoritvene produkcijske modele. Maskin festival performansa je platforma za progresivne, angažirane umetnice in umetnike ter tudi izjemen in svojstven festivalski format. Maska s svojimi festivalskimi, produkcijskimi, izobraževanimi in diskurzivnimi programi ter založniško dejavnostjo omogoča teren za prepotrebno atmosfero kritične in analitične produkcije, misli, zgodovinjenja in refleksije. Skupaj z umetnicami in umetniki premišljuje kontekst, katerega del je tudi sama in katerega del smo tudi mi. Z vsem tem pa ne ustvarja samo odmeva, ampak aktivno sooblikuje boljšo umetniško sfero prihodnosti. Naj bo utopija, naj bo Maska!

Bunker